

Βρυξέλλες, 2 Ιουνίου 2020
(OR. en)

8483/20

FISC 123
ECOFIN 455

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 2 Ιουνίου 2020

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 8093/20
8095/20 ADD 1

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη διάρθρωση και τους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης που εφαρμόζονται στα βιομηχανοποιημένα καπνά

Παρατίθενται στο παράρτημα για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη διάρθρωση και τους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης που εφαρμόζονται στα βιομηχανοποιημένα καπνά, τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο με γραπτή διαδικασία που ολοκληρώθηκε στις 1 Ιουνίου 2020 (CM 2383/20), συνοδευόμενα από δήλωση της Ουγγαρίας (Παράρτημα II).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΦΟΡΟΥ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΑΠΝΑ**

Το Συμβούλιο:

1. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τη νεότερη αξιολόγηση που εκπόνησε η Επιτροπή με αντικείμενο την οδηγία 2011/64/ΕΕ για τη διάρθρωση και τους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης που εφαρμόζονται στα βιομηχανοποιημένα καπνά, καθώς και για τα πορίσματα της αξιολόγησης αυτής·
2. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ΚΑΙ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΙ τα συμπεράσματα που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 8 Μαρτίου 2016 ως απάντηση στην έκθεση της Επιτροπής του 2015 προς το Συμβούλιο σχετικά με την αξιολόγηση, στο πλαίσιο του προγράμματος REFIT, της οδηγίας 2011/64/ΕΕ για τη διάρθρωση και τους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης που εφαρμόζονται στα βιομηχανοποιημένα καπνά·
3. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τους λόγους που οδήγησαν στην απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να μην υποβάλει το 2017 νομοθετική πρόταση για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/64/ΕΕ, όπως είχε ζητήσει το Συμβούλιο στα συμπεράσματά του του 2016·
4. ΕΜΜΕΝΕΙ ΣΤΗΝ ΑΠΟΨΗ ότι απαιτούνται τροποποιήσεις της οδηγίας 2011/64/ΕΕ για την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και για υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας σε ολόκληρη την ΕΕ·
5. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων διατάξεων της οδηγίας 2011/64/ΕΕ έχει μειωθεί, καθώς οι διατάξεις αυτές είτε δεν επαρκούν πλέον είτε έχουν υπερβολικά περιορισμένο εύρος για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τις υφιστάμενες και μελλοντικές προκλήσεις όσον αφορά ορισμένα προϊόντα, όπως τα υγρά για τα ηλεκτρονικά τσιγάρα, τα προϊόντα αεριοποιημένου καπνού και άλλα είδη προϊόντων επόμενης γενιάς που εισέρχονται στην αγορά·

6. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ότι είναι επομένως επείγον και απαραίτητο να αναβαθμιστεί το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι υφιστάμενες και μελλοντικές προκλήσεις όσον αφορά τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, μέσω της εναρμόνισης των ορισμών και της φορολογικής μεταχείρισης των νέων προϊόντων (όπως τα υγρά για ηλεκτρονικά τσιγάρα και τα προϊόντα αεριοποιημένου καπνού), συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων που υποκαθιστούν τον καπνό, είτε περιέχουν νικοτίνη είτε όχι, προκειμένου να αποφευχθούν η ανασφάλεια δικαίου και οι ρυθμιστικές διαφορές στην ΕΕ, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών ορθών πρακτικών και της πείρας που έχουν αποκτήσει τα κράτη μέλη στον εν λόγω τομέα και, κατά περίπτωση, των στόχων της οδηγίας 2011/64/ΕΕ, στους οποίους περιλαμβάνεται ο ορισμός των διαφόρων ειδών προϊόντων καπνού ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τον τρόπο χρήσης τους·
7. ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΙ ότι είναι απαραίτητο να ενισχυθούν η συνεκτικότητα και η συνέργεια των φορολογικών και δημοσιονομικών στόχων της οδηγίας 2011/64/ΕΕ με άλλες πολιτικές και νομοθετήματα της ΕΕ, κατά τρόπο που να λαμβάνει υπόψη όλες τις σχετικές πτυχές του ελέγχου του καπνού, συμπεριλαμβανομένης της δημόσιας υγείας, των τελωνειακών κανονισμών, της καταπολέμησης του παράνομου εμπορίου, της φοροδιαφυγής και της προστασίας του περιβάλλοντος·
8. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ, στο πλαίσιο αυτό, ότι η κατανάλωση προϊόντων καπνού παραμένει στην ΕΕ ένας από τους σοβαρότερους κινδύνους για την υγεία που μπορούν να αποφευχθούν και να προληφθούν, ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΙ την ανάγκη να ενισχυθεί η συνεκτικότητα σε συνάρτηση με την ατζέντα της ΕΕ για την καταπολέμηση του καρκίνου και ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης-πλαισίου της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας για τον έλεγχο του καπνού·
9. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι, σύμφωνα με τα πορίσματα της νεότερης έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αξιολόγηση της οδηγίας 2011/64/ΕΕ, το παράνομο εμπόριο προϊόντων καπνού παραμένει σε υψηλά επίπεδα και εξακολουθεί να συνιστά πηγή ανησυχίας, καθώς τα κράτη μέλη βρίσκονται αντιμέτωπα με δραστηριότητες παράνομης διακίνησης, τόσο εντός της ΕΕ όσο και από τρίτες χώρες, οι οποίες υπονομεύουν τις πολιτικές για τη δημόσια υγεία και αυξάνουν τη φοροδιαφυγή. Ως εκ τούτου, για να περιοριστεί η ζήτηση παράνομων προϊόντων και να παταχθούν το λαθρεμπόριο και η παράνομη παραγωγή, χρειάζονται πρωτοβουλίες της ΕΕ και των κρατών μελών για την αναζήτηση περαιτέρω συνεργειών με τις πολιτικές επιβολής του νόμου και για την ενίσχυση των πολιτικών αυτών·

10. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι το παράνομο εμπόριο «χύδην» καπνού βρίσκεται σε αυξητική πορεία και ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι απαιτείται ένα σύστημα για να ελέγχεται η διακίνηση του ακατέργαστου καπνού, καθώς και ότι θα πρέπει να αντιμετωπιστούν σε επίπεδο ΕΕ οι κίνδυνοι εκτροπής προς το παράνομο κύκλωμα με τη θέσπιση κοινού ορισμού του ακατέργαστου καπνού και κατάλληλων κανόνων ελέγχου, με σαφή εκτίμηση και κατανόηση του κόστους και των οφελών που συνεπάγεται η ενίσχυση του ελέγχου και της παρακολούθησης, κατά τρόπο που να λαμβάνει υπόψη τις σχετικές πρακτικές των κρατών μελών στον συγκεκριμένο τομέα και να αποτρέπει τους κινδύνους διπλής φορολόγησης·
11. ΘΕΩΡΕΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟ να διερευνηθεί η προκαλούμενη από τη φορολογία υποκατάσταση προϊόντων και το σχετικό παράνομο εμπόριο, καθώς και η δυνατότητα να βελτιωθούν οι ορισμοί, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα ζητήματα στα πεδία του φορολογικού ελέγχου, της είσπραξης εσόδων και της προστασίας της υγείας·
12. ΕΜΜΕΝΕΙ στην άποψη ότι θα πρέπει να βελτιωθούν οι ορισμοί για ορισμένα προϊόντα βιομηχανοποιημένου καπνού στη νομοθεσία της ΕΕ περί ειδικών φόρων κατανάλωσης, καθώς η ύπαρξη ορισμένων υποκειμενικών κριτηρίων στους εν λόγω ορισμούς οδηγεί σε ανασφάλεια δικαίου που πρέπει να αντιμετωπιστεί. Στο πλαίσιο αυτό, θα μπορούσε να μελετηθεί το ενδεχόμενο οι ορισμοί να βασίζονται στη δασμολογική κατάταξη της συνδυασμένης ονοματολογίας. Εάν χρειαστεί, θα πρέπει να προστεθούν στην οδηγία 2011/64/ΕΕ νέες κατηγορίες προϊόντων καθώς και ορισμός του ακατέργαστου καπνού·
13. ΕΙΝΑΙ ΠΕΠΕΙΣΜΕΝΟ ότι απαιτείται δράση σε επίπεδο ΕΕ προκειμένου οι ελάχιστοι συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης να ανακτήσουν τη σημασία τους ως εργαλείο για την αποτελεσματική μείωση της κατανάλωσης προϊόντων καπνού, καθώς και ότι θα πρέπει να αυξηθούν οι ελάχιστοι συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης για ορισμένα προϊόντα καπνού, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των παραγόντων που εκτίθενται στα παρόντα συμπεράσματα του Συμβουλίου και του γεγονότος ότι ορισμένα κράτη μέλη αύξησαν πρόσφατα τους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης που εφαρμόζουν στα βιομηχανοποιημένα καπνά·
14. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι απαιτείται μεγαλύτερη σύγκλιση των συντελεστών του ειδικού φόρου κατανάλωσης σε ολόκληρη την ΕΕ, καθώς η υφιστάμενη κατάσταση δημιουργεί σημαντικά επίπεδα διασυνοριακών ροών σε ορισμένα κράτη μέλη και, στο πλαίσιο αυτό, ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι οι διατάξεις που ορίζονται στην οδηγία 2008/118/ΕΚ και στην οδηγία (ΕΕ) 2020/262 πρέπει να γίνουν αποτελεσματικότερες και αποδοτικότερες·

15. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΒΑΘΙΑ ΑΝΗΣΥΧΙΑ για το γεγονός ότι οι μεγάλες διαφορές ως προς τη φορολόγηση (και τις τιμές) των προϊόντων καπνού μεταξύ ορισμένων κρατών μελών διευκολύνει το παράνομο διασυνοριακό εμπόριο φθηνότερων προϊόντων καπνού εντός της ΕΕ, κάτι που δεν ήταν το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα βάσει της οδηγίας 2011/64/ΕΕ και αντιβαίνει στην αρχή που ορίζει ότι οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης πρέπει να εφαρμόζονται και να καταβάλλονται στη χώρα κατανάλωσης·
16. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι τα ζητήματα που προσδιορίζονται στα παρόντα συμπεράσματα του Συμβουλίου προκαλούν σημαντικές και αυξανόμενες απώλειες φορολογικών εσόδων για ορισμένα κράτη μέλη και ότι το γεγονός αυτό συνιστά επίσης πηγή σοβαρής και έντονης ανησυχίας όσον αφορά τους στόχους που έχουν θέσει ορισμένα κράτη μέλη στο πεδίο της δημόσιας υγείας·
17. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι παραμένει σημαντική η ανάγκη να αποφεύγεται η αποσταθεροποίηση της αγοράς και να μη δίνονται αφορμές για παράνομη παραγωγή, διακίνηση ή εμπορία, καθώς τα επίπεδα εισοδήματος και οι οικονομικές συνθήκες διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών·
18. ΦΡΟΝΕΙ ότι, κατά την αναθεώρηση του συστήματος των συντελεστών του ειδικού φόρου κατανάλωσης στην ΕΕ, πρέπει να εξασφαλιστεί η καλύτερη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς σε συνδυασμό με τους στόχους των εσόδων, της δημόσιας υγείας και της δημόσιας ασφάλειας, καθώς και ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη πολλοί και ποικίλοι παράγοντες που επηρεάζουν τη συνολική ισορροπία, όπως οι διαφορές ως προς τα χαρακτηριστικά των προϊόντων, η επιβάρυνση που συνιστά το κοινωνικό κόστος της χρήσης του καπνού, η συνολική φορολογική επιβάρυνση (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), οι ισοτιμίες αγοραστικής δύναμης, η οικονομική κατάσταση και η γεωγραφική θέση του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους ή κρατών μελών·

19. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ, ωστόσο, ότι η αύξηση των ελάχιστων συντελεστών που ορίζονται στην οδηγία 2011/64/ΕΕ θα πρέπει να πραγματοποιηθεί σταδιακά και αναλογικά, με την παροχή επαρκούς ευελιξίας στα κράτη μέλη για να επιτύχουν τους στόχους τους όσον αφορά τα έσοδα και τη δημόσια υγεία, και λαμβανομένης υπόψη της συνολικής μακροοικονομικής κατάστασης της Ένωσης και των οικονομικών συνθηκών στα κράτη μέλη, ΤΟΝΙΖΕΙ δε το γεγονός ότι είναι δύσκολο να επιτευχθεί πλήρης σύγκλιση των συντελεστών του ειδικού φόρου κατανάλωσης και των τιμών των προϊόντων καπνού, λόγω της απόκλισης ως προς τα επίπεδα του διαθέσιμου εισοδήματος και την οικονομική κατάσταση των κρατών μελών·
20. ΚΑΛΕΙ την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβει υπόψη τα παρόντα συμπεράσματα του Συμβουλίου, συνεχίζοντας παράλληλα τις εργασίες της με στόχο την καλύτερη συνολική λειτουργία των κανόνων για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης που εφαρμόζονται στα βιομηχανοποιημένα καπνά, και ΖΗΤΕΙ από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει στο Συμβούλιο νομοθετική πρόταση, με βάση επικαιροποιημένες πληροφορίες και αφού διενεργήσει σχετικές τεχνικές αναλύσεις, δημόσιες διαβουλεύσεις και εκτιμήσεις επιπτώσεων, με στόχο την κατάλληλη αντιμετώπιση των ανησυχιών που παρουσιάζονται στα παρόντα συμπεράσματα.
-

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

«Η Ουγγαρία, ενώ στηρίζει το κείμενο των συμπερασμάτων του Συμβουλίου για τη διάρθρωση και τους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης που εφαρμόζονται στα βιομηχανοποιημένα καπνά, δηλώνει ότι η τελευταία πρόταση του σημείου 13 των συμπερασμάτων δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως δέσμευση της Ουγγαρίας ότι, σε περίπτωση αύξησης του (ελάχιστου) ειδικού φόρου κατανάλωσης επί οιαδήποτε προϊόντος καπνού, θα πρέπει να ευθυγραμμίσει την αύξηση αυτή με εκείνες που ισχύουν στα κράτη μέλη τα οποία πρόσφατα αύξησαν τους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης για το εκάστοτε προϊόν καπνού.»
